

ELÄMYS PEDAGOGIIKKA TYÖTURVALLISUUSKORTTIKOULUTUKSESSA

Laas Kristel

Ammatillinen opettajankoulutus
KEHITTÄMISHANKE
Toukokuu 2013
Ammatillinen opettajakorkeakoulu
Tampereen ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Ammatillinen opettajakorkeakoulu

Laas Kristel

Elämyspedagogiikka työturvallisuuskorttikoulutuksessa

Opettajankoulutuksen kehittämishanke, 14sivua, 2 liitesivua
Toukokuu 2013

Tämän opettajakorkeakoulun kehittämishankkeen tavoitteena oli etsiä elämykselliseen ja kokemukselliseen koulutukseen liittyvää pedagogista perustaa ja pohtia näiden elämyksellisten menetelmien sovellettavuutta Työturvallisuuskorttikoulutuksen toteuttamisessa.

Työturvallisuuskorttikoulutusta, jota ohjaa ja valvoo Työturvallisuuskeskuksen hallituksen asettama työturvallisuuskorttitoimikunta, on jo pitkään moitittu kalvosulkeiseksi asioiden pakkosyöttämiseksi. Koulutus on vahvasti määrämuotoinen, jota pääsääntöisesti toteutetaan luokkatilassa noin 30 henkilön ryhmille. Tiukoilla ohjeilla säännelty koulutusohjelma ei juuri anna sijaa muunlaisille pedagogisille menetelmille ja muun muassa rajoittaa siten oppimisen tapoja.

Kehittämistyön toimeksiantajan taustalla vaikuttaa tavoite rakentaa Rudus-turvapuistoon elämyksellisiä turvallisuuskoulutusrasteja nykyisten, enemmän työturvallisuuteen liittyvien tapahtumien rekonstruointien sijaan. Tavoitteeseen päästääkseen oli määriteltävä elämyspedagogiikkaan liittyvät läheiset käsitteet ja pohtia, minkälaisin menetelmin elämyksellisyys olisi sovellettavissa turvallisuuskoulutuksessa ja turvapuistoympäristössä.

Kehittämistehtävä täytti kaikki sille asetetut tavoitteet ja tuotti perustietoa elämyksellisiin oppimiskysymyksiin Työturvallisuuskorttikoulutuksen toteuttamisen näkökulmasta turvapuistoympäristössä.

Asiasanat: elämyspedagogiikka, työturvallisuuskorttikoulutus, elämyksellisyys, Rudus-turvapuisto

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	3
2	KEHITTÄMISTEHTÄVÄN TAVOITTEET JA TAUSTAT	4
3	KESKEISET KÄSITTEET JA KASVATUSTIETEELLISET TEORIAM.....	5
4	EMPIIRINEN TUTKIMUS	9
5	TYÖN TULOSTEN ARVIOINTI.....	11
	LÄHTEET.....	12
	KUVAT.....	13
	LIITE 1: TYÖTURVALLISUUSKORTTI –KOULUTUS TURVAPUISTOSSA.....	14
	LIITE 2: KUVIA RUDUS OY TURVAPUISTOSTA 2012	15

1 JOHDANTO

Turvallisuuskoulutuksesta puhuttaessa ymmärrämme usein koulutuksen käsittelevän turvallista tapaa toimia omalla työpaikalla tai työtehtävissä. On työnantajan velvollisuus varmistaa työntekijälle turvalliset välineet sekä olosuhteet työn tekemiseksi, perehdyttää näihin sekä kouluttaa heidät työhön mahdollisesti liittyvien uhka- ja väkivaltatilanteiden varalle. Turvallisuuskoulutus on siis henkilöstölle hyvinkin tarpeellinen, mutta liian usein järjestetty vain tuosta veloitettavuudesta. Tämä voi johtaa, siihen, että koulutusmenetelmät ja koulutuksen sisältö jäävät vajavaiseksi tai tulevat käsitellyksi epäpätevästä tai jopa laittomasta näkökulmasta. Tästä on osoitettavissa useita ja osin mediassakin käsiteltyjä esimerkkejä, jotka sellaisenaan rajataan tämän kehittämistehtävän ulkopuolelle.

Valtakunnallisen koulutusmallin mukaisesti toteutettu Työturvallisuuskorttikoulutus on yhteisillä työpaikoilla työturvallisuuden edistämiseksi kehitetty menettelytapa. Kortin saa käytyään kahdeksan tunnin mittaisen kurssin, jossa käsitellään työsuojelua, yhteisen työpaikan riskejä sekä opitaan tunnistamaan sekä ennaltaehkäisemään vaarat jo etukäteen. Kortin voimassaoloaika on viisi vuotta.

Työturvallisuuskorttikoulutuksen sisältöä on moitittu kalvosulkeiseksi asioiden pakkosyöttämiseksi. Vahvasti teoriapainotteinen koulutus toteutetaan tiukasti määrämuotoisena; koulutuspäivän keston tulee olla vähintään työpäivän (8h) mittainen ja kaikki koulutusaineistoksi määritelty aineisto tulee näyttää sellaisenaan. Koulutuspaikkana toimii pääsääntöisesti luentotila, johon suositellaan mukaan otettavaksi enintään 30 henkilöä. Tämä on kuitenkin suositus, joka paikoittain ylittyy jopa reilulla kymmenellä henkilöllä.

Näistä Työturvallisuuskorttikoulutuksen määrämuotoisista toteutusehdoista johtuen koulutuksessa ei juuri ole ollut mahdollisuutta soveltaa muunlaisia tai oppimista mahdollisesti paremmin palvelevia pedagogisia menetelmiä. Perinteinen luokkahuoneissa tapahtuva luennointityyppinen koulutus ei oletuksen mukaan ole vaikuttavuudeltaan samanlaista, kuin saman asian kouluttaminen elämyksellisin menetelmin.

Tässä kehittämistehtävässä pyritään etsimään elämykselliseen ja kokemukselliseen koulutukseen liittyvää pedagogista perustaa ja pohtimaan niiden sovellettavuutta Työturvallisuuskorttikoulutuksen toteuttamisessa.

Kehittämistehtävän aihe valikoitui tutkittavaksi ensisijaisesti SecurityPark Holding Oy:n pyynnöstä sekä omasta aidosta mielenkiinnosta aihetta kohtaan.

2 KEHITTÄMISTEHTÄVÄN TAVOITTEET JA TAUSTAT

Tämän ammatillisen opettajakorkeakoulun (TAOKK) kehittämishankkeen pää-tavoitteena on kehittää turvallisuuskoulutukseen elämyspedagoginen koulutus-malli hyödyntämällä elämyksellistä ja kokemuksellista oppimista.

Tavoitteeseen pääsemiseksi on kehittämiskohteeksi valikoitunut valtakunnalli-sesti hyväksytty, määrämuotoinen Työturvallisuuskorttikoulutus. Suoritettu- ja Työturvallisuuskortteja on tällä hetkellä (19.4.2013) 856 936.

Kehittämistehtävän toisena tavoitteena on pohtia elämyspedagogisen koulu-tusmallin toimivuutta Työturvallisuuskorttikoulutuksen toteuttamisessa, johon on saatu kortin oikeudet omistavan Työturvallisuuskeskuksen hyväksyntä.

Työturvallisuuskorttikoulutus toteutetaan kahdeksan tunnin määrämuotoisena koulutuksena tiukkoine ehtoineen ja kaikkialla Suomessa samalla tavalla. Kou-lutuksesta on tullut toimialalähtöisesti pakollinen monella alalla, kuten esimer-kiksi teollisuudessa ja rakennusosalalla, sillä se on oikeastaan ainoa selkeä tapa valvoa sitä, että tietyt kansalliset vähimmäisturvallisuusvaatimukset on käsitelty. Kortti ei kuitenkaan korvaa uusien työntekijöiden lakisääteistä, työpaikkakoh-tausta perehdyttämistä. Myös ulkomailla koulutuksesta on tullut suosittua erityi-sesti Suomeen töihin pyrkivien keskuudessa.

Työturvallisuuskorttikoulutus on nykyisellään hyvin teoreettinen ja tylsäkin. Kah-deksan tunnin ajan tulee keskittyä tiiviissä tahdissa esitettävään tietomäärään, joka testataan koulutuspäivän lopussa suoritettavalla kokeella. Koulutus toteute-taan luokkatilassa PowerPoint kalvoesityksenä. Eri ammattialoille on kehitetty lisäksi juuri ko. alan näkökulmasta työturvallisuutta tarkastelevia opetuskalvoja.

Koulutus toteutetaan tarkkaan ohjeistettuna, josta ei ole lupaa poiketa. Määrä-muotoisuus ja koulutusohjelman noudattaminen varmistetaan Työturvallisuus-keskuksen kouluttajakoulutuksella, joka antaa määräajaksi pätevyyden järjestää Työturvallisuuskorttikoulutuksia. Menettelyn tavoitteena on varmistaa koulutuk-sen laatu ja yhtenäinen tapa toimia turvallisesti yhteisillä työpaikoilla. Määrä-muotoisuus ei anna juuri tilaa luoville tai muunlaisille pedagogisille menetelmille.

Tämä kehittämishanke keskittyy tarkastelemaan elämyksellisen oppimisympä-ristön ja elämyspedagogiikan sovellettavuutta turvallisuuskoulutusten toteutuk-sissa. Tarkastelua lähestytään nykyisen Työturvallisuuskeskuksen hallinnoiman Työturvallisuuskorttikoulutuksen näkökulmasta.

3 KESKEISET KÄSITTEET JA KASVATUSTIETEELLISET TEORIAM

Käytännössä **turvallisuuskoulutus** voi tarkoittaa sekä teoria- että käytännönkoulutusta. Turvallisuuskoulutus tulee kuitenkin nähdä yläkäsitteenä, joka tulisi aina määritellä sen kontekstin ja tavoitteiden näkökulmasta. Yläkäsitteellä ”turvallisuuskoulutus” voidaan siis tarkoittaa esimerkiksi niin työergonomiaa, tietoturvallisuutta kuin myös voimankäyttövälinein erityisiin uhka- ja väkivaltatilanteisiin varautumista.

Turvapuisto on Rudus Oy:n vuonna 2009 käynnistämä työturvallisuuskoulutukseen tarkoitettu koulutusalue. Nykymuodossaan kyse on enemmän erilaisten työturvallisuuteen liittyvien tapahtumien rekonstruoinneista, mutta jatkossa niistä rakennetaan elämyksellisiä koulutusrasteja. Turvapuiston kuvia on liitteessä.

Turvallisuuskäsitteellä on useita merkityksiä. Turvallisuus voi tarkoittaa fyysisiä rakenteita, ihmisten toimenpiteitä sekä yksilön kokemaa tunnetta. Turvallisuutta voidaan pitää järjestelmänä, joka on vapaa tilanteista, jotka voivat aiheuttaa vahinkoa henkilölle, omaisuudelle tai ympäristölle. Turvallisuus voidaan myös nähdä riskin vastakohtana ja vaaran poissaolona. (Leppänen 2006, 52-53).

Turvapuistossa turvallisuudella tarkoitetaan työturvallisuutta (safety). Turvapuiston koko alue korostaa ja havainnoin kaikkea rakennustoimintaan liittyviä turvallisuustekijöitä aina työturvallisuudesta ympäristön suojeluun.

Jokaisen käsitteen jälkeen kuvataan lyhyesti, miten käsite liittyy Turvapuistoon.

Työturvallisuuden tehtävänä on suojella työntekijöitä työhön liittyviltä fyysisiltä, psyykkisiltä ja sosiaalisilta vaara- ja uhkatilanteilta. Työturvallisuustoimenpiteistä sekä vastuista ja velvollisuuksista säädetään työturvallisuuslaissa (738/2002). Rakennustyön osalta on annettu valtioneuvoston asetus rakennustyön turvallisuudesta (205/2009). (Leppänen 2006, 218).

Turvapuistossa painopiste on työturvallisuudella. Rakennuksilla sattuu vuosittain keskimäärin yksi kuolemaan johtava tapaturma joka kuukausi. Työtapaturmia sattuu vuosittain noin 15000. (TVL 2012).

Oppimisympäristö on fyysinen tai virtuaalinen oppimista tukeva paikka, joka muodostaa oppimista tukevan vuorovaikutteisen yhteisön. Oppimisympäristö on pysynyt suomalaisessa ja kansainvälisessäkin opetuksessa samanlaisena jo toistasataa vuotta. Kuuskorven mukaan *nykyajan oppimisympäristö on muodostunut historiallisena jatkumona erilaisten pedagogisten vaikuttimien sekä yhteiskunnan ajallisen ja rakennemuutoksellisen prosessin kautta*. (Kuuskorpi 2012, 63).

Turvapuistossa on kymmeniä erilaisia koulutusrasteja eri työturvallisuuden alueisiin liittyen. Oppimisympäristö on rakennettu aidon työelämän onnettomuustilanteiden rekonstruktioinneilla, jolloin oppimisympäristössä voi aistia työhön liittyvät vaaratekijät turvallisesti. Koulutusrastit varustetaan lavastetulla tilanteella, kuulokkeiden kautta tulevilla tapahtumakuvauksella sekä muilla interaktiivisilla oppimista tukevilla laitteilla.

Kuva 1: Virtasen oppimisympäristö

Kokemuksellinen oppiminen pohjautuu humanistiseen psykologiaan, jossa oppiminen tapahtuu oppijan kokemuksien ja itsereflektion kautta. Kokemuksellisessa oppimisessa lähtökohtana ovat oppijan tarpeet ja motivaatio. Se on itseohjautuvaa ja oppijalla on vastuu omasta oppimisesta. Kolbin kokemuksellisen oppimisen malli sisältää neljä vaihetta. (Verkko-tutor). Ohessa ovat nämä vaiheet yhdistettynä Turvapuisto-oppimiseen.

Ensimmäisessä vaiheessa tapahtuu välitön omakohtainen kokemus, joka luo perustan oppimiselle. Kokemus voidaan tuottaa opetustilanteessa erilaisin elämyksellisin keinoin. Tämä vaihe toteutuu oppijan saapuessa rastille.

Toisessa vaiheessa opittavaa asiaa pohditaan kriittisesti eli reflektoiden. Reflektiovaiheessa oppijan näkemykset oppimisen kohteesta ja sisällöstä avartuvat erilaisten kokemusten ja tulkintojen avulla. Tässä vaiheessa oppijat pohtivat pienryhmässä rastin esimerkkitapahtumia sekä tietosisältöä.

Kolmas vaihe on abstrakti käsitteellistämisvaihe, jossa kokemuksellista elämystä täydennetään teorioilla ja faktatiedoilla sekä auktoriteettien kautta. Tässä vaiheessa rastin elämyksellistä tietoa täydennetään opittavaan asiaan liittyvällä teoreettisella tiedolla.

Neljännessä vaiheessa on aktiivinen ja kokeileva toiminta, jolloin opittua tietoa sovelletaan käytäntöön. Tämä vaihe toteutuu oppijan työpaikalla, jossa hän soveltaa käytäntöön oppimiaan asioita eli turvallisia työtapoja.

Elämys on emotionaalinen tunne, kun se antaa kokijalle mielekkään tulkinnan koetusta fysiologisesta aktiviteetista. Emootio voi syntyä elämyksellisen kokemuksen jälkeen pelkästä vastaavaan kokemushetkeen liittyvästä ja siihen yhdistettävissä olevasta havainnosta. Emootio vaikuttaa lopulta ihmisen käyttäytymiseen ja ohjaa sitä elämyksellisen kokemuksessa tehdyn havainnon suuntaan. (Helkama, Myllyniemi & Liebkind 2001, 165).

Turvapuisto on kokonaisuudessaan elämys, joka koostuu useista pienemmistä elämyksistä. Emootioihin vaikutetaan lukuisin keinoin. Esimerkiksi kuvaukset aidoista kuolemaan johtaneista työtapaturmista, tilastotieto tämän hetkisestä työtapaturmaluvuista sekä mallit turvallisista työskentelytavoista ovat emootioihin vaikuttavia keinoja.

Elämyksellisyys perustuu ihmisen aistihavaintoihin, joilla on havainnoijalle uusi merkitys. Elämyksellisyydessä on jokin objektien joukko, joka vaikuttaa havainnoijaan ja saa aikaan elämyksiä. Tällöin elämyksellisyys on ympäristö, jossa kokija tekee elämyksellisen havainnon. Elämyksellisyyden toinen puoli on kokijan subjektiivinen elämys.

Elämyksellisyys voidaan jakaa myös osa-alueisiin. Ensimmäisenä osa-alueena ovat kokijan tunteet. Tunteet voivat olla positiivisia tai negatiivisia. Positiiviset tunteet vahvistavat käsitystä havainnosta ja negatiiviset tunteet havainnon päinvastaista toimintaa. Toinen alue on edistyneen kokeminen, joka on oppimisprosessi, joka puolestaan voi olla lyhyt- tai pitkäaikainen. Kolmantena alueena on kehollinen elämyksellisyys, jossa elämys syntyy eri aistien yhdistelmänä. Neljäs osa-alue on henkilökohtainen osallisuus, joka synnyttää vuorovaikutuksen elämyksen kokijan ja kohteen välillä. (Ahola 2007, 64-66).

Turvapuisto ympäristönä on elämyksellinen kokonaisuus, jossa havainnoidaan työturvallisuuteen liittyviä vaaroja. Turvapuisto on myös subjektiivinen kokemus intensiivisten oppimistilanteiden ja välineiden kautta. Kehollinen elämys syntyy läsnäolosta sekä eri aistein tehdyistä havainnoista. Henkilökohtainen osallisuus syntyy oppijan ja koulutusrastin vuorovaikutteisista tehtävistä.

Elämyspedagogiikalla tarkoitetaan kasvatustapausta, joka on tavoitteellinen ja tietoinen prosessi, joka tapahtuu omakohtaisen oppimisen kautta luonnossa ja ryhmässä. Elämyspedagogiikassa keskeisintä ovat yksilöille suunnatut haasteet, joiden kohtaamisen ja voittamisen avulla ihminen saa mahdollisuuden kasvaa ja kehittyä. Seikkailu, ryhmätehtävät ja erityisten taitojen opettelu ovat oppimisessa kasvatuksen ja oppimisen välineitä, ei itsetarkoituksellisia. Elämyksiä voidaan tarjota myös taiteen tai draaman liittyvin elementein. (Outward Bound Finland ry).

Turvapuiston koulutuksellinen teoriaperusta luodaan elämyspedagogiikan keinoin. Turvapuisto on ensimmäinen tämäntyyppinen koulutusyksikkö maailmassa. Elämyspedagogiikan avulla aiemmin tylsiksi ja puuduttaviksi todetuista turvallisuuskoulutuksista tehdään kiinnostavia, haastavia ja haluttavia. Tavoitteena on myös lisätä huomattavasti koulutuksen vaikuttavuutta, joka sitä kautta lisää rakennustyön turvallisuutta ja kannattavuutta.

Draaman kaarella tarkoitetaan tietyn näytöksen alkua, keskikohtaa ja loppua, jotka yhdessä muodostavat draamallisen kokonaisuuden. Draama on puolestaan inhimillistä käyttäytymistä jäljittelevää toimintaa, joka saa ihmisessä aikaan tunteita, elämyksiä. Draaman kaari on näytelmällinen termi, joka perustuu ennalta käsikirjoitettuun tapahtumaketjuun, jolla on selvä eteenpäin vievä liike, etenemisliike. (Aaltonen 2003, 46-48).

Draaman kaari toteutuu turvapuiston koulutusrastilla sen sisällöllisen draamallisen suunnittelu- ja toteutusprosessin kautta. Jokainen koulutusrasti on etukäteen tarkasti käsikirjoitettu, lavastettu ja tuotettu eri audiovisuaalisin menetelmin. Oppija kuuntelee mukana kulkevilla kuulokkeilla koulutusrastin opetussisällön yhdistettynä oppimisympäristön sisältöön, tapahtumiin ja toimintatehtäviin.

4 EMPIIRINEN TUTKIMUS

Ruduksen oma toimiala painottuu puhtaasti rakentamiseen. Määrämuotoisten Työturvallisuuskorttikoulutusten tai Ruduksen omien turvallisuuskoulutusten näkökulmasta kehittämistyössä ei oltu huomioitu pedagogisten menetelmien kehittämistä tai laajemman opetus- ja tutkimustoiminnan kytkemistä osaksi koulutustoimintaa.

Rudus-turvapuiston rakentamisen lähtökohtana oli ensisijaisesti oman yrityksen mutta myös koko rakennusalan tarve parantaa työturvallisuutta. Oppimisympäristö siirrettiin tällöin tietoisesti luokkahuoneista ulos harjoitteluradalle ja keski-tyttiin näkökulmaan ”tekemällä oppii”. Tässä yhteistyössä on kyse molempia osapuolia kiinnostavasta kokonaisuudesta, joten odotukset ovat korkealla.

Kävimme vierailulla Ruduksen turvapuistossa Espoon Ämmässuolla talvella 2012 yhdessä toimeksiantajani kanssa. Siinä toimeksiantajaa (Juha Kreus) vapaamuotoisesti pohdimme ihmisen oppimisen tapoja. Tämän luvun loppuosuus perustuu haastattelun muistiinpanoihin, jossa pohdimme ihmisen oppimistapoja sekä turvapuiston hyödyntämismahdollisuuksia suhteessa kehitystavoitteisiin.

Ihminen oppii

- a. Itse lukemalla
- b. Audiitiivisesti, perustuu kuuloon
 - i. toisen kertomana
- c. Visuaalisesti, perustuu näköön
 - i. omat havainnot
 - 1. video tai kuva
 - 2. havainnollistettu esitys (esim. puhe + PP-esitys)
- d. Kokemuksellisesti, perustuu kokemukseen
 - i. välilliset (jonkun toisen kokemus)
 - ii. välittömät kokemukset (omakohtainen liityntärajapinta)
- e. Elämyksellisesti (kokemuksellinen + jokin VAU-efekti)

Turvapuistossa pyritään siihen, että oppija on samassa tilassa opittavan aiheen tai asian kanssa ja havainnoi sitä audiitiivisesti ja visuaalisesti, jotka yhdessä tuottavat kokemuksellisen ja elämyksellisen oppimisen. Koulutuksen tavoitteena on koulutuksen vaikuttavuuden tehostaminen sekä sisällöllisesti että ajallisesti.

Koulutus on turvapuistossa jaettu koulutusaiheiden sisällön perusteella rakennettuihin *oppimistiloihin* (koulutusrasti).

Oppimisprosessissa tavoitteena on hyödyntää draaman kaarta: jokaiseen *oppimistilanteeseen* rakennetaan alku, keskikohta ja loppu, joilla tarkoitetaan käytännössä VAU-efektejä.

Jokainen oppimistilanne käsikirjoitetaan oppimistilannekohtaisesti.

Oppimistilanteella tarkoitetaan lyhyttä, valmiiksi käsikirjoitettua ajallista hetkeä, tavallaan näytelmän yhtä kohtausta, jossa oppija on itse mukana. Sellainen oppimistilanne on sekä kokemuksellinen että elämyksellinen.

Perinteinen oppitunti (45min) jaotellaan yhden kokonaisuuden sijaan lyhempiin, 5-7 minuutin pituisiin oppimistilanteisiin. Oppimistilanteen käsikirjoitus sisältää oppimistilan aihepiiriin ja oppimisen tavoitteisiin liittyvän tekstin, joka välittyy oppijalle auditiivisesti kuulokkeiden tai kaiuttimien välityksellä sekä oppimisympäristöön visuaalisesti lavastetun tilanteen tai videokuvan välityksellä.

Turvapuistossa oppimisympäristö rakentuu useista opittavan aihepiirin mukaan rakennetuista oppimistiloista.

Haastattelun aikana luotiin liitteessä 1 oleva yhden koulutustapahtuman sisältökuvaus.

5 TYÖN TULOSTEN ARVIOINTI

Mielestäni työn kokonaisuus ei rakennu siitä, että on jokin yksi tai ainoa tapa toteuttaa elämyksellistä koulutusta. Ihminen on yksilö ja erilainen oppija aina jotain toista ihmistä nähden. Paljon korostetaan erilaisia tapoja oppia, erilaisia pedagogisia menetelmiä tuon opin välittämiseen sekä erilaisuuden kunnioittamista. Toisaalta taas ymmärrän tarpeen kyetä niinkin vakavassa asiassa kuin työturvallisuus valvoa laadun ja koulutuslupausten toteutumista. Tällöin tulisi yhteistyössä pyrkiä löytämään niitä sellaisia yhteisesti kehitettäviä ja sovellettavissa olevia pedagogisia menetelmiä, joiden avulla voidaan varmistua näiden lupausten toteutumisesta joutumatta sitoutumaan joustamattomiin, määrämuotoisiin koulutuskokonaisuuksiin.

Tässä toimeksiannossa oli mukava havaita niitä kaikkia eri tapoja tuottaa kokemuksia ja elämyksiä. Mielestäni tavoite pohtia elämyksellisyyttä ja elämyspedagogiikan eri toteutusmahdollisuuksia turvallisuuskoulutusten toteuttamisen näkökulmasta onnistui hyvin.

Jäin henkilökohtaisesti harmittelemaan raportin mielestäni suppeata antia siihen nähden, kuinka paljon aihetta on jollakin tavoin käsitelty tai pohtinut. Olen itse ollut tässä yhteistyössä mukana jo pidemmän aikaa ja osin siinä tulen myös jatkamaan. On mielenkiintoista nähdä, mihin se johtaa ja millä tavoin Työturvallisuuskorttikoulutus näyttäytyy yhteiskunnassamme vaikkapa viiden vuoden kuluessa.

Olen pyytänyt tämän kehittämistyön tavoitteiden toteutumisesta myös toimeksiantajani arvioinnin. Tuon sen tähän loppuun, johon on hyvä tämä työ päättää.

"Työ on täyttänyt kaikki sille asetetut vaatimukset, eli tuottanut perustiedon Turvapuiston Työturvallisuuskorttikoulutuksen elämykselliseen oppimiseen. Tilaaja on ollut tyytyväinen erityisesti itse projektin aikaiseen yhteistyöhön ja luovaan työskentelyyn, joka on antanut paljon enemmän, kuin mitä raportista on havaittavissa. Työn tilaaja esittää suuren kiitoksen erinomaisesta yhteistyöstä."

Juha Kreus, toimitusjohtaja,
SecurityPark Holding Oy / Espoon Turvapuisto"

LÄHTEET

Aaltonen, Jouko. 2003. Käsikirjoittajan työkalut. Audiovisuaalisen käsikirjoituksen tekijän opas. Helsinki: Suomalaisen Kirjallisuuden Seura.

Ahola, Eeva-Katri. 2007. Lektio. Elämysten kulutus. Kulutustutkimuksen julkaisuja 2008. Helsinki: Kuluttajatutkimuskeskus.

Hyppönen, Olli & Lindén Satu. 2009. Opettajan käsikirja – opintojaksojen rakenteet, opetusmenetelmät ja arviointi. Teknillisen korkeakoulun Opetuksen ja opiskelun tuen julkaisuja 4/2009. Espoo: Teknillinen korkeakoulu.

Kuuskorpi, Marko. 2012. Tulevaisuuden fyysinen oppimisympäristö. Käyttäjälähtöinen muunneltava ja joustava opetustila. Akateeminen väitöskirja. Opettajankoulutuslaitos. Rauman yksikkö. Turku: Turun yliopisto.

Leppänen, Juha. 2006. Yritysturvallisuus käytännössä. Turvallisuusjohtamisen portfolio. Helsinki: Talentum.

Outward Bound Finland ry. Elämyspedagogiikka. Luettu: 27.4.2013. Saatavilla: <http://www.outwardbound.fi/experiential-learning>

Tapaturmavakuutuslaitosten liitto. 2012. Työtapaturmat – tilastojulkaisu 2012. (TVL)

Verkko-tutor. Kokemuksellinen oppiminen. Luettu: 27.4.2013. Saatavilla: <http://www.uta.fi/tyt/verkkotutor/kokem.htm>

KUVAT

Kuva 1: Virtasen oppimisympäristö	6
---	---

LIITE 1: TYÖTURVALLISUUSKORTTI –KOULUTUS TURVAPUISTOSSA

KOULUTUSRASTIESIMERKKI

Koulutusrastilla tapahtuva koulutus toteutuu näytelmän tavoin kohtauksittain. Ohessa on esimerkki yhdestä tällaisesta kohtauksesta. Esimerkki ei ole täydellinen, vaan kuvaa vain kokonaisuuden. Oppimisympäristönä on kontti, jossa on kuusi huonetta, kolme vasemmalla ja kolme oikealla ja näiden välissä kontin pitkäissuunnassa kulkeva käytävä. Oppijat saapuvat sisääntulo-ovella ja koulutuskohtaus alkaa.

TTK-koulutuksen opetuskalvo 47: Työssä ja työympäristössä esiintyviä vaaroja -kohtaus

Oppimistila sisältää seuraavat alakohtaukset:

1. Saapuminen ja tilaohjeet
2. Tilat 1-6
3. Yhteinen hetki, jossa jokainen kertoo yhden omasta työstään liittyvän vaaraesimerkin
4. Ohjeet siirtymisestä seuraavaan tilaan

Speak [15´]: *Olette työpaikan vaarat – koulutustilassa. Voitte havainnoida kuudessa huoneessa työpaikoilla olevia erilaisia vaaratilanteita. Huoneet sisältävät kukin aihepiiriinsä liittyviä esimerkkejä. Aihepiirit ovat fyysiset, mekaaniset, kemialliset, biologiset, terveydelliset sekä organisatoriset vaarat. Käykää kaikki huoneet läpi. Olkaa hyvä ja jakaantukaa kukin omaan huoneeseen ja seuratkaa huoneissa olevia ohjeita.*

Fysikaalisentilan efektit -huone:

- huone kierretään vasemmalta oikealle eli myötäpäivään. Vasemmalta alkaen ensin
 - o kuvaruutu, jossa melu ja lämpöolot
 - o pöytä, jossa tavallinen ja iskuporakone ja vieressä katupora/täristin
- A. Melu
 - a. Kuulokkeista seuraavia ääniä: työkone, katupora, iskumelu, vihellys, ”jumputus”, jotka yhdistyvät tilassa olevaan näyttöön, jota kautta kuvamateriaalia äänilähteistä
- B. Lämpöolot
- C. Tärinä
 - a. Porakone, joka on pöydällä: *Speak: ”Tartu porakoneeseen ja paina kahvassa olevaa käynnistyspainiketta. Tärinä kestää vain 10 sekuntia ja loppuu itsestään.”*
 - b. Katupora, joka kiinnitetty lattiaan: *Speak: ”Tartu katuporan kahvoista ja paina oikeassa kahvassa olevaa kytkintä. Voit tuntea katuporan tärinän voimakkuuden. Tärinä kestää vain 10 sekuntia ja loppuu itsestään.”*
- D. Säteilylähteet
 - a. Lähteitä:
 - i. aurinko, matkapuhelin, röntgenlaitteet, jne.
- E. Valaistus
 - a. Tilaan tullaan kirkkaasti valaistusta käytävästä. Tilassa on alkuun hyvin hämärä ja heikko valaistus, joka piilottaa osan huoneen asioista.

LIITE 2: KUVIA RUDUS OY TURVAPUISTOSTA 2012

